

Slovenska zastava v Belgradu

Jakob Bregant iz Šmarja pri Jelšah piše svojemu prijatelju iz Belgrada: Dan 8. in 9. oktobra, ko smo jurišali na Belgrad, ne bom nikdar pozabil. To je bilo nekaj, kar si cenj. bralci niti v duhu ne more predstavljati. Zgodaj v jutru, ko so se zvezdice migljale na nebu, so nas na splavih in v čolnih prepeljali čez deročo Donavo na srbsko stran. Srbi nas niso zapazili, ker niso pričakovali tako zgodnjega obiska avstrijskih vojakov. Tudi niso bili Srbi pripravljeni na to, da bi mi napadli izhodno stran Belgrada. Srbi so se le na zahodni strani dobro pripravljali.

Okrog 5. ure zjutraj je začelo pokati na vseh koncih in krajih. Mi smo takoj zavzeli dobre postojanke in smo vrgli Srbe več sto metrov nazaj za železnico. To vam je bil boj. Vsak Avstrijec je imel proti sebi najmanj 5 do 6 Srbov. A mi smo je vrgli srečno nazaj. Najboljše naše orožje nam je bila ročna lopata. Kdor se ni hitro in spretno zakopal, so ga krogle srbskih pušk pokosile. Okrog poldneva smo bili v mučnem položaju. Od treh strani so Srbi streljali na nas, a niso nas mogli premagati. Pomoči nismo mogli dobiti, ker so Srbi drzno streljali na čolne, ki bi prevažali vojake po Donavi. Po noči smo se do dobra utaborili. Došla nam je tudi znatna pomoč. Drugo jutro na vse zgodaj smo začeli jurišati in ni trajalo dolgo, ko so morali Srbi prepustiti nam svoje najboljše postojanke. Proti poldnevu smo že bili v belgrajskih ulicah. Boj je bil tukaj srdit. Srbinje so nas polivale s kropom in streljale iz kritja na nas. Vendar vse skup sovražniku ni nič pomagalo; krog 3. ure popoldne, dne 9. oktobra je bil Belgrad naš. Jaz sem imel našo slovensko trobojnico seboj, ki smo jo dobili pri svojem odhodu iz Celja. To, dva metra dolgo zastavo sem razobesil na visoki jablani, ki rase ob neki hiši v tovarniškem delu Belgrada. Slovenci in Hrvati smo na večer peli v Belgradu: Lepo našo domovino. Sedaj prodirajo moji tovariši v osrčje Srbije, jaz pa sem ostal v Belgradu.

O bojih v Mačvi.

Iz vojnega častnikarskega stana poročajo: Boji v Mačvi so bili nad vse srditi. Tu se boreče krilo Kövessove armade je moralo dobro napeti svoje sile, da zlomi trdovratni srbski odpor. Prodiranje se je vršilo v dveh skupinah: ena je pri Jarku poskušala čez Savo, druga je nastopala ob izlivu Drine proti Parasnici. Tu je divjal boj zlasti ob cesti Ravnje-Crnabara; iz Jarka prodirajoče čete pa so se morale boriti v močvirjih reke Bitve z velikimi težkočami. Srbske utrde so bile jako močne. Cela Mačva je bila takorekoč ena sama podzemna trdnjava. Srbi so preplekli polja z jarki, okopi, žičnimi ovirami, skrili svojo artilerijo za turska skladišča, napravili med drevjem skrbno maskirane jake. Tudi naše so se zakopale v neposredni bližini sovražnika. Dan in noč je nato vršila naša težka artilerija svoje uničevalno delo, marsikatera lična kmečka hišica se je razrušila, granate so drobile žito in buče ter uničevale srbske okope. V nedeljo 17. t. m. pa so naši čete in v krvavih bojih, ki so bili posebno ljuti pri Glušcih, se polastile ene mične vasice za drugo. Med tem je skupina, ki je prodirala od Drine sem, osvojila Crnobar, Radenkovič, Kanovopolje in prodrla ob železnici do Šabca, katerega osvojitve je kronala naš uspeh v Mačvi.

Velike izgube Srbov.

»Sera« izjavlja: Dosedanje srbske izgube so izredno velike. Petina srbske artilerije ni več sposobna za boj.

Civilisti so vračajo v Zemun.

Vladni komisar mesta Zemun poziva civilno prebivalstvo, naj se vrne v mesto.

Kralj Peter namerava čez Prištino zbežati v Italijo.

»Pesti Hirlap« poroča iz Sofije: Iz Srbije se poroča, da bo najbrže kralj Peter zbežal čez Prištino in Valono v Italijo.

Srbkinje v strelskih jarkih.

Budimpeštanski listi poročajo: Naravnost strašno ljuti so bili boji pri Torlački, nezatni, majhni, komaj 100 prebivalcev broječi vasi južno od Belgrada. Srbi so ta kraj

izredno utrdili in so stali v pravem labirintu strelskih jarkov. Na podlagi poročil naših letalcev je naperila svoj ogenj na te srbske postojanke naša težka artilerija ter jih v pravem pomenu besede obdelala skozi in skozi. Kljub peklenškemu ognju so pa Srbi še dalje vstrajali v svojih postojankah. Nato so naskočile avstro-ogerske čete, sedmograški honvedi in rumunska deželna bramba, ter zavzele postojanke. Poveljnik nadomestnega bataljona, ki je imel drugi dan nalogo, da je pokopal mrtve, je pripovedoval, da so našli v strelskih jarkih tudi mnogo mrtvih žensk, ki so se bile udeleževale bojev.

Mir, ko Srbija izgine.

Nepriistranski diplomat pravi v »Reichsposti«: Na Balkanu nima četvarosporazum ničesar več pričakovati. Rumunija in Grčija se počasi odmikata. Čez noč lahko doživimo, da se Srbija zruši. S srbskim propadom bo prišel svetovni mir.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Od zadnjega četrtka dne 21. t. m. traja tretja velika ofenziva naših laških nasprotnikov. Tokrat se ofenziva ni omejila samo na našo fronto ob Soči, ampak se raztegnila tudi na koroško in tirolsko fronto. Razven na Tirolskem, kjer smo se čisto malo umaknili, stoji naša fronta trdna in nepremakljiva. Posebno naša fronta ob Soči se je zopet sijajno držala, čeprav so bili tukaj infanterijski in artilerijski boji nenavadno srditi. Dan za dnevom, uro za uro so se zaganjali v jez naših hrabrih čet, toda jez je ostal neprodoren. Cela Avstrija zre z nepopisnim ponosom in globoko zahvalo na naše vrle bojevnike ob Soči.

Dne 25. oktobra, t. j. v ponedeljek je začela divjost italijanskih napadov nekoliko pojemati, kakor pravi uradno poročilo. Toda kljub temu še je bilo dovolj krvavih bojev ob Soči. Saj uradno poročilo pravi, da so pred fronto samo enega naših regimentov ta dan našli 3000 laških mrličev. Pri gori Sabotin je po uradni čenitvi izgubil sovražnik vsaj 2500 mrtvih.

Izgube Italijanov so baje velikanske, naravnost strašne. List nepriistranskih držav računijo, da je obležala ena petina vse italijanske armade v teh bojih pred našo fronto mrtva in ranjena. Ni čudo, da se v Italiji širi nezadovoljnost in da se srčno želi miru.

Boji še sicer niso končani, toda verjetno je, da je najhujše že prestano. Ne moremo si kaj, da bi ob tej priliki ne izrekli vrlim voditeljem, Evgenu in Boroeviču, ter hrabremu moštvu svojega velikega občudovanja in iskrene zahvale. Kdorkoli steguje roko po naši slovenski zemlji, naj ga zadene pravična kazen.

Naši pomorski letalci so naredili Benetkam dva obiska v zahvalo, da hodijo laški letalci k nam gledat, kaj delamo v Trstu.

Razočaranje v Italiji.

V Italiji so slabe volje. Tretja ofenziva je bila zastoj. Pač pa italijanski vlaki vozijo na desetisočev in desetisočev ranjencev v bolnišnice po celi deželi. Utis neizmerno velikega števila ranjencev je pretresljiv. Vse je potrto in pobito. Vladni listi tolažijo ljudstvo, da so Avstrijci nepričakovano dobili veliko pomoč. Odkod neki?

Grozne italijanske izgube.

Tretja italijanska ofenziva je zahtevala od Italijanov grozne žrtve. Kadorna je poslal tokrat proti nam skoro same sveže čete. Švicarski listi poročajo, da je pri tretji italijanski ofenzivi padla na celi bojni črti več kot ena petina moštva vseh armadnih zborov, ki jih je Kadorna poslal proti nam.

Na gori Sabotin pri Gorici je sovražnik izgubil v zadnjih dneh najmanj 2500 mož. Pred našimi postojankami na Doberdolski planoti leži čez 3000 sovražnih mrličev.

Na Goriškem za fronto.

Z Goriškega prihajajo te dni poročila, kako se občuti bitka ob Soči še daleč za fronto. Silovitost topov, pokanje pušk, delovanje zrakoplovov, neprestano grmenje, pokanje skal, rušenje hiš, to je gro-

zota, kakoršno more prenašati le povsem zdravo ljudstvo, tako močno, kakor je naše slovensko na Goriškem. Obilo je res izpraznjencev in beguncev, ali jedro našega ljudstva je ostalo doma, vstraja na svojih domovih v družbi z vojaštvom, in se udeležuje s svojo pomočjo grozovite bitke ob naši Soči. Vse občuduje te naše slovenske ljudi, ki tik pred sovražnikom branijo svojo rodno grudo in je ne zapustijo, akoprav tuintam granata razmesari koga ali bomba odnese hiši vogel. V zgodovini velikanskih bojev ob Soči bo zabeleženo ime našega goriškega ljudstva na častnem mestu.

Naš zračni napad na Benetke.

Avstrijsko mornariško poveljstvo dne 26. okt. uradno poroča:

Dne 24. oktobra popoldne je italijanski zrakoplovec priplul nad Trst in je metal na mesto bombe. Napravil ni nikake druge škode, nego da je usmrtil tri prebivalce in jih nekaj ranil.

Naši mornariški zrakoplovci so ta obisk kmalu vrnili s tem, da so pripluli nad Benetke. Tam so v noči od 24. na 25. oktober od 1/2 11. do 1. ure uspešno in izdatno obmetavali orožarno, električno napravo, kolodvor, nekatere trdnjavske utrbe in druge vojaške zgradbe z bombami srednjega in težkega kalibra. Nastalo je vslel tega več požarov.

Drugo jutro ob 8. uri je skupina našega zračnega brodograja znova napadla Benetke. Naši zrakoplovci so pri tem poletu opazovali v mestu ogenj, ki so ga povzročile bombe našega ponočnega napada. Poleg prej imenovanih stavb so takrat uspešno obmetali naši zrakoplovci še tudi poslopje za zrakoplove in vojaške vozove ter avtomobile. Si botni poizkusi dveh sovražnih letalcev, motiti naš napad, so bili s streljanjem iz pušk v k atkem času preprečeni. Pri obeh napadih je italijanska artilerija naše zrakoplovce srdito, a popolnoma brezuspešno obstreljevala. Vsi so se vrnili nepoškodovani.

Vojaštvo ob Soči naši mornarici.

General Boroevič, slavni poveljnik avstrijskih čet ob Soči, je poslal admiralu Hausu, slavnemu poveljniku avstrijske mornarice, 33.000 K, katere je nabral med svojimi oficirji in vojaki za mornarico.

Admiral Haus se je za pristrčni dar iskreno zahvalil. Denar se bo uporabil za podporo udov in sirot po padlih mornarjih. To bratsko razmerje med mornarico in našo pehoto je ganljivo.

Boroevič, veliki sin Hrvatske.

Občinski svet mesta Brod ob Savi (v Slavoniji) je dne 23. oktobra izvolil poveljnika naših hrabrih čet ob Soči, generala Svetozarja pl. Boroeviča častnim meščanom. Hrvatski ban Škerlec je tem povodom poslal Boroeviču laskavo brzojavno čestitko, v kateri imenuje Boroeviča velikega sina Hrvatske. Boroevič je odgovoril, da ga imenovanje častnim meščanom graničarskega mesta Brod navdaja s posebnim veseljem.

Italijan Gorice ne dobi.

Z italijanskega bojišča se nam piše: Fantje doma z Murskega polja, dodeljeni pri težkih topničarjih, sedaj polentarja prav dobro pozdravljamo z našimi težkimi topovi. Tukaj blizu mesta Gorice si sovražnik zelo prizadeva, da bi mesto dobil v svoje roke, pa bo menda poprej pogum izgubil. Dokler bodo naše čete tako hrabre kakor so dozdaj, bo ves laški trud zaman. Avstrija ne bo nikdar propala. Mi zaupamo zmiraj v pomoč božjo in srečno zmago! Sovražnik ima sedaj velike izgube. Nekaj dni je sedaj zelo gromelo iz sovražnikovih topov. Imeli smo vroče boje. Sedaj imamo spel malo počitek in radi beremo »Slovenskega Gospodarja«, ki nam je najbolj priljubljen list. Redno ga dobivamo na bojišče.

Iz vrst naših slovenskih fantov donijo zmiraj slovenske pesmi po dolinah in visokih hribih. Tukaj se razlegajo pesmi pesnika Simon Gregorčiča: »Krasna si hči planin« i. t. d. Mi tudi ne pozabimo na svoje domače. Zadnji čas smo imeli hude nalive. Sedaj se nam kaže boljše vreme, da lažje prenašamo bojne težave.

Pozdravljamo vse Muropoljance in ljutomerske

Prleke! Alojzij Žnidarič iz Grab pri Križevcih, Zmazek Martin, praporščak iz Radishavec in Jožef Zemljčič od Male Nedelje.

Na obisku pri sovražniku.

Slovenski fantje in možje nam pišejo z italijanskega bojišča:

Dne 6. oktobra zvečer je napravila 4. stotnija v imenu našega pešpolka obiske našim sosedom polentarijem, za kar so bile velike slovesnosti. Ob mraku je začela naša artilerija tolči na svoj veliki smrtni boben, kar je napravilo pri Italijanih velika razburjenja. Vedeli so, da jih pridemo obiskat. Že po nekaj minutah je zaigral cel zbor strašno doneče melodije, katerim se je pridružila tudi italijanska artilerija z vso svojo besnostjo. Zažvižgale in zatulile so granate ter šrapneli; krogle iz navadnih in strojnih pušk so posnemale klarinet, preglasil je seveda vse veliki boben in ta cela godba je trajala dobro uro. Metalcu min pa so kot dobrovoljni gostje metali na vse strani mine kot čokoladne torte. Razsvetljava je bila tudi krasna, daleč na okrog vse polno peklenskih luči in lučic, katere so sikale kakor iz peklenskega žrela ob eksplozivnem šrapnelov, granat in min ter od posameznega puškega strela, ki je priletel ob kamenje. V zraku pa so svetile naše in italijanske rakete svojo rudečo barvo. Kratko: bil je to prizor, kakoršnega še dosedaj nisem videl in čul, vendar je bilo to za vajene živce nekaj zanimivega in krasnega. Med to eeremonijo pa je šla naša deputacija k sosedu, ki pa ni bil doma, ampak je pustil samo šest stražnikov, od katerih sta bila dva ranjena. Kot darilo je dobila naša deputacija teh šest mož, eno strojno puško, enega metalca min ter gospodovo opravičilo, da mu njegovo hinavsko srce ni dalo počakati na nepovabljeni drzne goste. Kadar nam bo hotel obisk vrniti, bomo gledali na to, da bo dobil krepke lučke po svoji vroči butici, da bo lahko Kadorni ponižno javil, da z Avstrije, posebno Slovenci, ni dobro češnje zobati, ker so preveč rudeče. Pripomnim, da so bili od naših samo trije lahko ranjeni. Mnogo pozdravov pošilja iz južnega bojišča: Narednik Janez Mikša, doma iz Pervenec, p. Moškanjci; Anton Teržan, desetenik, trgovec iz Dobja pri Planini; Mihael Mak, četovodja, iz Celja; Andrej Kosi, desetenik, doma iz Ljutomer; Mihael Krušič, desetenik, doma od Sv. Trojice v Halozah; Joško Medved, poddesetenik, doma od Sv. Stefana pri Zusmu; Franc Lehen, desetenik, od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji; Jeza Lukas, poddesetenik iz Ptujске gore.

Lahom manjka korajže.

Topničar Jakob Vrenko nam piše dne 21. oktobra z italijanskega bojišča:

Slovenskim vojakom se tukaj zmiraj dobro godi. Korajžni pa tudi smo, da je kaj. Ko bi n. pr. Italijani imeli toliko korajže, kot jima slovenski vojak, bi radi svoje ogromne premči že davno pridrli. Zato pravi star slovenski pregoror: „Korajža velja samo kdor jo ima. Kdor pa je nima, pa naj bo doma.“ Mnogokrat se zgodi, da en Slovenec podi kar po deset Italijanov. Menda so Italijani korajžo doma pozabili, ali pa so jo med potjo zgubili iz žepa. Pozdrave!

Slovenci ostanemo trdni.

S snežnoleden h skal ob italijanski meji se nam piše: Visoko smo tukaj slovenski mladeniči primorski, štajerski in kranjski, kjer varujemo domovino in jo čuvamo navala sovražnih Lahov. „Neod česar“ naše slovenske dežele jih veljajo prav drago. Toda mi Slovenci ostanemo trdni kakor so te snežno ledene skale in ne pustimo Italijanov v naše lepe slovenske dežele in te pihlepeže poženemo nazaj. Naprej do zmage! Živel Avstrija!

Prisrčno pozdrave pošiljamo vsem štajerskim Slovencem vojakom domačega pešpolka. V imenu vseh: Simon Kranjčič, doma iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Na jugu dne 23. oktobra 1915.

Navdušenost slovenskih vojakov.

Z italijanskega bojišča ob Soči se nam piše dne 15. oktobra: Pismo, katerega dobesedno prepišem se mi tako dopade, da se čutim dolžnega, ga vam poslati v ponatis, da zve širša javnost, kako piše z italijanskega bojišča sin revnejših viničarskih starišev, ki je obiskoval samo 2 razredno ljudsko šolo pri Sv. Kuzigundi nad Mariborom.

„Predragi starši! Pozdravim Vas vse skupaj prav prisrčno ter vam naznanim, da sem prejel pismo in d. nar. Zahvaljujem se vam srčno, da ste mi ga težko poslali, ker ga doma tudi zelo potrebujete, in ker je v sedanjih časih zelo težko za njega. Saj zdaj vas ne bom tako kmalu nadlegoval; tudi sedaj sem se težko odločil in prosil zanj, ker vem kako in kaj je d. ma, posebno sedaj, ko tudi oče odidejo k vojakom. Sicer se mi pa ne godi š. tako hudo, kot si morebiti mislite. Menaže je dovolj, tobaka v obilici in vsaki dan pol litra vina. Kruha maslo manj kot v Mariboru, ker ga tukaj malo težje dobijo kakor tam — bojniki pa vsi radi jedo.

Za drag derar dobim še lahko mleka, kruha in dr., — je pač blizu bojišča! Zdaj se je začela tudi armada po-

stiti, gotovo za to, da bi Boga omehčala, da bi ji podelil zmago na vseh straneh, kar ji bo Bog gotovo podelil. Dvakrat v tednu to je v torek in petek se postimo, toda to nič ne de, saj se tudi mi vojaki lahko mesa zdržimo, kot se ga morate vi ostali doma, bo pa še več v državni kasi ostalo, da se bomo še lahko delj vojskovali! — Polentar ne sme dobiti naše slovenske zemlje, za to bomo že poskrbeli slovenski Stajerci in Kranjci in sploh celi tretji kor, ki je „železni“; sedaj pa bo kameniti! Kje se nahajamo, vam ne smem pisati, zvedeli pa boste vse, ko pridem srečno domov. Ako pa padem, ne žalujte preveč saj „sladka in lahka je smrt za domovino!“ Brez božje volje se tako ničesar ne zgodí, še vrabec ne pade s strehe! Morebiti je boljše, da umrjem sedaj, kakor pa pozneje. Sedaj se mi še hvala Bogu ni treba bati stopiti pred sodni stol. Sicer pa ne pade vsaki in tudi jaz se morebiti še srečno vrnem v ljubo domovino in k vam predragi starši!

Sicer pa Italijan tako nič ne zažene, tisti Avstrijec, ki ga ustrelijo oziroma ranijo, jim itak drag pride. Zdaj pa moram že enkrat skončati, saj boste itak nevoljni, ko bodele čitali to dolgo pismo, kakor bo tudi naš gospod kadet, ki ga bo cenzuriral.

Na avdijenje! T. soč in tisoč pozdravov vam pošilja hvaležni sin in brat

Franc.

Pismo sestri.

Preljuba sestra! Pozdravim Te prav prisrčno in Ti ob enem naznanim, da sem še zdrav. Prosim Te, stoji materi na strani v teh težkih časih, posebno pa, ko oče še odidejo k vojakom. Pusti svoje muhe na strani, lepo mater ubogaj pri delu, da nam z materjo ohraniti dom in premoženje v dobrem stanju, da se bomo po tej strašni vojski z brati in sestrami skupno veselili. Upam in želim, da bomo s' ožno in prav srečno živeli, še bolj kot pred njo.

Prav prisrčno Te pozdravim in ostanem Tvoj zvesti brat

Franc.

Ponosen sem na take fante! „S ponosom r.či smem, Slovenec sem!“

S takimi fanti grem pač z veseljem in mirnim srcem v boj! Živel! Tonček Stefancič, e. kr. kadet — poveljnik 4. stotnije spodneštajerskega dom. pešpolka, učitelj iz Slovenskih gor.

Dva junaka padla.

Z italijanskega bojišča nam pišejo:

S tužnim srcem Vam naznanjam žalostno vest, da smo izgubili dne 19. oktobra iz naše sredine dva najboljša prijatelja: četovodjo Franca Žinko in poddesetenika Petra Jakopič. Zadelo ju je granata. Četovodja Franc Žinko, doma iz Ormoža se je nahajal od začetka vojske na bojišču, prej na severnem in sedaj na južnem. Bil je zelo priljubljen fant med svojimi prijatelji, a kruta usoda nam ga je iztrgala iz naše sredine. Bil je tudi naročnik naših listov. Poddesetenik Peter Jakopič, doma od Sv. Antona v Slovenskih gorah je bil tudi od začetka vojske na bojišču. Bil je jako priljubljen med vsemi. Zato pa predragi starši padlih junakov, nič ne žalujte preveč za njima, ker sta dala svoje življenje za blagor mile naše domovine. Bog jim daj večni mir. Izrekamo svoje sožalje! Franc Meško s Polensaka; desetenik Franc Sattler od Sv. Urbana pri Ptuj; desetenik Ignac Andrašič od Sv. Andraža v Slov. gor.; Aleks Kramberger iz Babincev; Luka Mar iz Lepe Njive; Franc Mavrus iz Ljutomer; Anton Teršek iz Rečice pri Laškem; Matevž Medved iz Cirkovec pri Pragerskem; vsi od oddelka strojne puške.

Ena noč v strelskem jarku.

Z italijanskega bojišča se nam piše:

Pred kratkim sem vam obljubil popisati noč v strelnem jarku. Takaj torej kratek popis.

Na dolinico, obdano s skalnatimi gorami lega mrak. Mož majhne postave z dvema zvezdama na ovratniku da povelje: „Fantje pripravite se bo treba na ponočno službo.“ Njegov glas je resen, dasiravno je močiček čez dan vedno veseloga obraza. Mi ubogamo povelju, takoj nasadimo na puške bajonete in jo denemo vsak v svojo strelno luknjo. Štirim je treba stati na straži, menjaje se vsako drugo uro, ostali pa lahko v bajti spijo, oziroma se zabavljajo pri gorčiči sveči. Na vrsto pridejo razne pripovedke in šale in tako čas kmalu poteka. Minuli sta dve uri, treba bo torej premeniti stražo. Sedaj pridem jaz na vrsto in še trije drugi tovariši. Vzamemo puške in korakamo za močičkom k žrnim zaprekam. Gosta tema, da se ne vidi niti dva koraka naprej.

„Stoj! Kdo tukaj“, kričijo po vrsti vojaki na straži in ko vidijo, da smo jih prišli premeniti, nas pustijo k sebi. Veseli odidejo za močičkom v bajto. Torej sedaj sem tudi jaz na straži in dve uri bo treba stati! E kaj zato, saj sem v civilu včasih še dalje časa čakal na zajca! Sicer pa na straži čas precej hitro preteče, samo če ga zna človek dobro uporabiti. Prva in glavna stvar pač je dobro paziti, da se nebi priplazil sovražnik. Ta čas pa je tudi jako pripraven za pobožno povzdigovanje duha k Bogu. Z molitvijo čas najprej poteče. Potem v tem času plava prav rad človeški duh v domače pokrajine, zlasti v rojstno hišo. Človek misli na domačino, znanee in prijatelje. Gosta tema je, sovražnik nas ne more opaziti. Pač pa ga lahko pozamimo mi, ker vsak hip svetijo naši električni žarometi dol

s hriba, proti sovražni fronti. Da žarometi! To je nekaj krasnega, kadar n. pr. od vseh strani svetijo s hribov ni se v dolini združijo. Takrat je tako svetlo, kot pri belem dnevu, in zato je sovražniku nemogoče napadati po noči. Pri naših jarkih Lah najraje napade proti jutru, pa se vsakokrat opeče. Pri takih prizorih kmalu potecete dve uri in močiček prižene druge štiri, mi pa odidemo v bajto in kmalu zaspimo. Spimo pa tako dolgo, d. kler nas zjutraj ne zbudi glas: „Kafe“.

Pozdrave!

Franc Bečan.

Italijanom dišijo naši mački.

Z italijanskega bojišča se nam dne 10. oktobra piše:

Že dolgo niste nič slišali in brali o nekdanjem grabškem mlinarju Francu Kotnik, sedaj vojaku na južnem bojišču pri domačem pešpolku št. ...

Tudi tukaj se zmiraj igra bojna muzika, v kateri plešejo od samega straha naši sovražniki. Gode-mo jim s puškami, granatami in šrapneli, minski metač pa nam služi za bas. Ko se začne ta igra, tedaj se moramo smeja, ker polentariji začnejo skakati in letati krog in krog, kakor da bi bili besni. Tudi smo v kratkem ujeli par Italijanov, kateri so nas najprej vprašali, ako imamo v Avstriji še mnogo mačkov. A mi smo jim rekli, da jih imamo še zelo dosti, namreč toliko, da jih niti ne morejo pojesti. Italijani so skoraj vriskali od samega veselja in sline požirali po naših mačkih.

Tukaj pri nas je še precej toplo, čeravno se že Italijani tresejo in klepečejo z zobmi od zime. Kaj pa še bo kasneje? Nohti jim bodo šli s prstov, kakor v Karpatih nam, ali pa še bolj. Nas pa še ne bo kmalu zeblo; ako pa bo ostra zima, pa imamo tudi dosti drv na Doberdolski planoti.

Vsaki teden pa se najbolj veselimo sobote, ker tedaj nas pride obiskat naš prijatelj „Slovenski Gospodar“, kateri nam prinese mnogo novic in poročil iz ljube nam domovine ter raja od enega do drugega, ali pa nam kateri izmed tovarišev glasno bere, a mi ga zvesto poslušamo.

V svojem osemmesečnem bojevanju sem si tudi zaslužil že dve hrabrostni svetlini, izmed katerih mi je jedno pripel cesarska visokost naš prestolonaslednik Karl Franc Jožef dne 25. sept.

Slovenski fantje, ki se borimo na Doberdolski planoti, srčno pozdravljamo vse bralee in bračke našega „Slovenskega Gospodarja.“ — Desetenik F. Kotnik od Male Nedelje, trobentač Peter Missia iz Mofe pri Kapeli, Anton Ortl iz Braslovca in št. Senčar iz St. Pavla pri Preboldu.

Pismo iz Pole.

Naš prijatelj nam piše iz Pole: Srčno bi želel, da bi znal dragi moj zvesti prijatelj „Slov. Gospodar“, kakšno življenje in vrvenje nastane okrog mene, ko prejmem tvojo številko. Vsak hoče biti narzoč in poslušati o slavnih činih in zmagah naših vrl. boriteljev za domovino in cesarja na severu, jugu in zapadu. Posled. z. nimanje in veselje vlada o poročilih porazov našega bivšega zavemnika verolomnega Italijana. O takih prilikah se marsikateri oglasi. „Tudi jaz bi rad pršel enkrat z verolomn. m. polentarijem skupaj, da bi poraval z njim račun.“ Res prkarat nam je že prišel obiskat in sicer samo po zraku v Polo, ali vsakokrat ga je naša vrla artilerija o pravem času opazila in mu pričela pošiljati v pozdrav šrapnele. Z dajkrat se nam je celo tako dopadel in priljubil, da so ga nazadnje zvalili v nižino. Seveda, ker revež nima nikjer sreče, tako je tudi tukaj imel smolo in padel v morje. N. št. mornarici se je nesrečno smilil in ga je hitela reševati in zračno letalo „Cita de Jesi“ je z vsem svojim moštvom postalo naš ujetnik.

Drugeče se imamo tukaj v naših taboriščih prav dobro. Pri naši bateriji smo ve. imamo sami Slovenci, katerih srce gori za našo domovino in cesarja. Vsi živimo samo v misli na pošteno in veliko zmago naše pravične stvari in na občutno kaznovanje naših sovražnikov in konečno na veselo in srečno svidenje z našimi zvestimi prijatelji v naši lepi slovenski domovini.

Vsem naročnikom in čitateljem „Slov. Gospodarja“ pošiljam jaz in moji tovariši mnogo pozdravov od obrežja sinjega Jadranskega morja. Karol Novak, trdajavski topničar; Alojz Žuraj iz Buč; Franc Korošec iz Slovenjega Grada; Jakob Pozornik iz Ljutomer; Mihael Koser od Sv. Martina pod Vurbergom; Ivan Oprešnik iz Vitanja; Vincenc Cizej iz Brasloč in Jakub Divjak iz St. Petra Savinjski dolini.

Italijani na Balkanu.

Svojih čet Italijan baje ne bodo poslali na Balkan, ker jih rabijo za nas. Pač pa se že njihove ladje udeležujejo obstreljevanja neutrjenih bolgarskih pristanišč, kakor Dedeagača in Lagos. Tam so Italijani junaki, ker nihče na strele ne odgovarja. Obstreljevanje neutrjenih pristanšč je proti mednarodnemu pravu.

Razne novice.

Pobiranje milih darov na vernih duš dan. Pravkar se razpošilja nara. nost župnijskim uradom precej obsežna XV. številka (erkve tega zaukaznika